УДК 37.011

DOI 10.33251/2522-1477-2019-6-67-74

ІЛЛЮК Олександр Олександрович,
старший викладач кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін, Національна академія Національної
гвардії України

ІНФОРМАЦІЯ І ФІЗІОЛОГІЯ ОРГАНІЗМУ ЯК ОСНОВНІ ЧИННИКИ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ СТРЕСОВИХ РОЗЛАДІВ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ

Проаналізовано роль інформації і фізіологічних процесів організму щодо посттравматичних стресових розладів та психологічного захисту. Визначено сутність класифікованих видів інформації у несвідомій сфері психіки відповідно до інтересів особистості та способів усвідомлення травматичних подій. Розглянуто можливий вплив психофізіологічних утворень на суїцидальну та протиправну поведінку, основні способи пониження (усунення) неприємних переживань та посттравматичних стресових розладів.

Ключові слова: інформація, фізіологія, психологічний захист, посттравматичні стресові розлади, травматичні латентні мегабіти, резонанс травматичної акумуляції, стереотип травматичного заміщення.

Постановка проблеми. Дослідження воєн і збройних конфліктів свідчать, що бойові дії викликають у військовослужбовців значні психологічні розлади. А коли психологічні проблеми трансформуються у психіатричні, то військовослужбовці не здатні виконувати бойові завдання і становлять небезпеку для оточуючих [1].

За 4,5 роки війни на сході України від самогубств і вбивств загинуло 843 українських військових. Причиною суїцидів і жорстоких злочинів, скоєних військовослужбовцями, є посттравматичні стресові розлади (ПТСР), спровоковані фактичною або можливою участю в бойових діях [2].

Ця жахлива проблема породжена не в Україні. З наслідками війни стикалися всі країни, воїни яких брали участь в бойових діях. Статистичні дані свідчать, що під час війни у В'єтнамі загинуло 58226 американських громадян. Після ж повернення з війни покінчили з собою в три рази більше ветеранів, ніж загинуло [3].

Успішне вирішення цієї проблеми актуалізує потребу наукових досліджень механізмів формування і трансформації ПТСР.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблему формування ПТСР вивчали багато науковців. У більшості наукові праці узагальнюються історичні аспекти [4], існуючі підходи, умови формування та прояву ПТСР [3; 5; 6], визначаються основні причини та симптоми ПТСР [7], розглядається сучасний стан у сфері дослідження ПТСР і напрямки психореабілітації постраждалих від воєнних психотравм [1], досліджуються організаційні підходи фахівців провідних країн світу щодо психологічного захисту від впливу бойового стресу [8].

Наведене вище свідчить, що основну увагу науковці зосереджують на вивченні зовнішніх чинників та проявів ПТСР і мало поєднують свої дослідження з напрацюваннями науковців, які вивчають внутрішні механізми цього негативного явища, наприклад, в межах психологічного захисту [9] і травматичної пам'яті [10]. Проте, науковці, визначаючи травматичну пам'ять як психічний процес і результат відображення, збереження та відтворення травматичної події [11], в більшій мірі зосереджуються на процесуальних властивостях цього психічного явища і майже залишають без уваги той факт, що травматична подія зберігається у несвідомій сфері психіки людини у формі інформації. У той же час, саме інформація, як відображення і відтворення травматичної події, через складний

ланцюг нейропсихофізіологічних процесів, викликає у людини негативні переживання [12]. Фізіологічною ж основою цих переживань є *гормони*, як результат фізіологічних та біохімічних процесів в організмі людини [13].

Мета статті. Проаналізувати роль інформації і фізіологічних процесів організму щодо ПТСР та психологічного захисту. Розглянути чинники, можливі механізми утворення ПТСР та основні способи їх усунення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз досліджень психологічного захисту та травматичної пам'яті в межах психоаналітичної теорії, дають підстави розглядати *витіснені в несвідому сферу психіки негативні переживання* у якості основних причин ПТСР [14]. За З. Фрейдом, витіснені переживання, які він назвав «комплексами», створюють деяке роздратування. Енергія роздратування, перебуваючи у постійній готовності, підтримує симптоми, які за посередництва механізму конверсії переводяться у тілесну область. У свідомості витіснені переживання «комплекси» заміщуються симптомами. Зовнішнім відображенням цих процесів є різноманітні неврози. Після застосування до людей із зазначеними ознаками психоаналітичного методу, який дає можливість згадати обставини які спричинили витіснені переживання, неврози пропадають [15].

Та наведене твердження викликає багато запитань. Справа в тому, що фізіологічною основою негативних переживань людини є вироблені парними ендокринними залозами наднирок гормони адреналіну [13]. Для того щоб витіснені, за З. Фрейдом, переживання у несвідомій сфері створювали напругу мав би бути фізіологічний орган (ємкість) у якому б ці гормони зберігались, щоб підтримувати зазначену поведінку витіснених негативних переживань. Але так як у фізіології організму людини такий орган (ємкість) відсутній, то навіть теоретично, негативні переживання не можуть витіснятися у несвідому сферу психіки, відповідно не можуть там створювати напругу. Що ж тоді витісняється?

А витісняється інформація про самі переживання, їх причини і обставини. Бо безпосереднім учасником, на всіх етапах генезису, як позитивних так і негативних переживань, є інформація [12].

Несвідома сфера психіки людини містить такі види інформації: 1 автоматизми; 2 латентні мегабіти; 3 кризисні фантоми; 4 наскрізні фантоми; 5 гібридні фантоми. Їх характерною особливістю є здатність до свідомої і мимовільної оптимізації.

У життєдіяльності військовослужбовців всі наведені види інформації можуть бути чинниками негативних переживань. Але беручи до уваги те, що наскрізні і гібридні фантоми не оптимізуються, а кризисні фантоми підлягають оптимізації лише після втручання психоаналітика, то дослідження внутрішніх причин ПТСР слід зосередити на латентних мегабітах.

На нашу думку, латентні мегабіти можуть бути наступних видів: 2.1 нейтральні; 2.2 гедоністичні; 2.3 травматичні.

2.1. Нейтральні латентні мегабіти – це інформація, що перебуває в особистісному несвідомому несвідомої сфери психіки, яка не співвідноситься з інтересами людини, не детермінує синтез та вироблення гормонів які на чуттєвому рівні психіки можуть генерувати позитивні чи негативні переживання.

2.2. Гедоністичні латентні мегабіти – це позитивна інформація, що знаходиться в особистісному несвідомому несвідомої сфери психіки, яка відповідає інтересам людини і за безпосередньої участі гіпофізу, гіпоталамусу, епіфізу та парних ендокринних залоз наднирок детермінує синтез та вироблення гормонів які на чуттєвому рівні психіки людини генерують позитивні переживання. *Гедонізм* (від грец. ἡδονή – задоволення).

2.3. Травматичні латентні мегабіти – це негативна інформація, що знаходиться в особистісному несвідомому несвідомої сфери психіки, яка не відповідає інтересам людини і за безпосередньої участі гіпофізу, гіпоталамусу, епіфізу та парних ендокринних залоз наднирок детермінує синтез та вироблення гормонів які на чуттєвому рівні психіки людини генерують негативні переживання.

Беручи до уваги способи усвідомлення (пригадування) травматичних подій травматичні латентні мегабіти можна класифікувати на такі, як: 2.3.1 фантомні; 2.3.2 перманентні; 2.3.3 нав'язливі; 2.3.4 поточні.

2.3.1. Фантомні травматичні латентні мегабіти – це негативна інформація, що знаходиться на рівні особистісного несвідомого несвідомої сфері психіки, не усвідомлюється людиною, не відповідає її інтересам, трансформується у негативні переживання, оптимізується мимовільно, може бути згаданою без зовнішнього впливу і оптимізованою свідомо.

2.3.2. Перманентні травматичні латентні мегабіти – негативна інформація, що знаходиться на рівні особистісного несвідомого несвідомої сфері психіки, яка з регулярною періодичністю усвідомлюється людиною, детермінує негативні переживання, піддається мимовільній оптимізації і свідомій – після чергового згадування.

2.3.3. Нав'язливі травматичні латентні мегабіти – негативна інформація, що знаходиться на рівні особистісного несвідомого несвідомої сфері психіки, яка нетривалий час настійно усвідомлюється людиною, детермінує сильні негативні переживання, які після мимовільної і свідомої оптимізації, зникають.

2.3.4. Поточні травматичні латентні мегабіти – це зовсім нова негативна інформація на рівні особистісного несвідомого несвідомої сфері психіки, яка ще не забувалась, з сильною емоційною трансформацією, спричиненою несприятливою взаємодією людини з навколишньою дійсністю чи особистісним внутрішнім світом.

Наведені травматичні латентні мегабіти не є сталими. Вони можуть видозмінюватись, взаємно трансформуватись із одного в інший. Так, поточні травматичні латентні мегабіти можуть трансформуватись у нав'язливі, перманентні чи фантомні та інше.

Слід зауважити, що негативна інформація може впливати на людину як послідовно так і паралельно, або одинично та комплексно. Тобто чинником негативних переживань людини може бути не один вид негативної інформації, а декілька. На нашу думку, одночасний вплив на людину різних видів негативної інформації може спричинити «резонанс травматичної акумуляції».

Це відбувається тоді, коли до негативних переживань, викликаних одним видом негативної інформації, послідовно, чи паралельно приєднуються негативні переживання викликані іншими видами негативної інформації. Всі види негативної інформації починають діяти в унісон, формуючи резонанс негативних переживань, який може посилити їх сприйняття до непереборної сили і стати причиною суїцидальної поведінки.

Резонанс травматичної акумуляції – це надмірне збільшення відчуття неприємних переживань, спричинених одночасним впливом різних видів негативної інформації, що діють в унісон.

Попередження й пониження негативних наслідків резонансу травматичної акумуляції можливе через формування в особового складу позитивних емоцій. Чинниками цих емоцій можуть бути ідейні, матеріальні, моральні, естетичні, сімейні, службові, спортивні, культурні, пізнавальні, побутові, медичні, природно-кліматичні, комунікативні та багато інших факторів.

Згідно теорії А. Бека, під впливом травматичної ситуації у людини руйнуються існуючі раніше уявлення, приводячи особистість у стан дезінтеграції, втрачається стійка імпліцитна (прихована) теорія реальності [14]. Якщо психіка тривалий час є об'єктом впливу негативної інформації, то у людини може сформуватись «стереотип травматичного заміщення». **Стереотип травматичного заміщення** – це хибне сприйняття негативної інформації як корисної або такої, що не шкодить людині, спричинене мимовільним корегуванням програми оптимізації внутрішніх функцій і критеріїв оцінки стану внутрішнього та зовнішнього середовища в керуючій системі фізіології організму, внаслідок тривалого впливу різноманітних загроз і неприємних переживань.

Так, після виявлення на раціональному рівні свідомості невідповідності стрес-чинників інтересам людини, фізіологія організму, за сигналами керуючої системи, відповідно до програми оптимізації внутрішніх функцій [16], виробляє гормон адреналіну, який спричиняє формування на чуттєвому рівні свідомості неприємних переживань [13].

Але тривалий вплив на людину стрес-чинників спричиняє в її психофізіології значні зміни. Так, процес вироблення гормону адреналіну, який викликає неприємні переживання, для фізіології організму поступово стає основною. При цьому, функція вироблення гормону дофаміну, який викликає почуття задоволення, поступово стає другорядною.

Паралельно з фізіологічними змінами, процес адаптації до негативного впливу стрес-чинників, формує в особистісному несвідомому несвідомої сфері психіки людини автоматизми оптимізації. До уваги слід брати й те, що на рівні колективного несвідомого несвідомої сфері психіки можуть бути уже сформовані попередніми поколіннями архетипи оптимізації [12]. Архетипи оптимізації і автоматизми оптимізації негативні переживання людини поступово послаблюють, а згодом можуть взагалі припинити, трансформуючи енергію цих переживань, наприклад, в творчість, досягнення соціально прийнятних цілей, фізичну діяльність та інше.

Зазначені психофізіологічні зміни закріплюються в керуючій (регулюючій) системі фізіології організму через мимовільне корегування програми оптимізації внутрішніх функцій та критеріїв оцінки стану внутрішнього і зовнішнього середовища [16]. За своєю сутністю це означає, мимовільне заміщення пріоритетності цінностей суспільного буття комфортом внутрішніх психофізіологічних явищ і процесів.

Для підтримання внутрішньої рівноваги і стабільності (стереотипу), небезпека стає внутрішньою потребою людини. З послабленням дії зовнішніх стрес-чинників, або їх повної відсутності, у людини знижується рівень життєвих сил, починаються депресивні розлади.

Для збереження трансформованого алгоритму психофізіологічних процесів, несвідомої сфері психіки починає залучати «негативні ресурси» травматичних латентних мегабітів, кризових та гібридних фантомів.

Необхідність відновлення життєвої енергії може мимовільно спонукати людину до небезпечних і навіть кримінальних дій. Люди зі сформованим стереотипом травматичного заміщення, зазвичай, провокують конфлікт мимовільно. Але ті, хто усвідомив залежність (зв'язок) особистої участі в конфлікті з покращенням (підйомом) життєвої енергії – можуть провокувати конфлікти свідомо.

Беручи до уваги те, що основними чинниками переживань, ПТСР, психологічного захисту є інформація і фізіологія організму можна визначити два основні способи пониження неприємних переживань і усунення ПТСР.

Перший – свідомо оптимізація травматичної інформації через наближення до інтересів особистості, формування автоматизмів оптимізації та позитивних переживань. Це дає можливість через вплив на причину послабити або усунути негативні наслідки – неприємні переживання та ПТСР.

Другий – медикаментозний вплив на фізіологію організму через застосування фармакологічних препаратів – нейролептиків. Цей спосіб дає лише тимчасове покращення, бо причини залишаються. Другий спосіб є виправданим коли у травматичній пам'яті інформація про стрес-чинники зберігається у формі кризових, наскрізних або гібридних фантомів. Це, зазвичай, має визначити психолог або психотерапевт [17].

Отже, знання (врахування) властивостей основних внутрішніх чинників (механізмів) формування (подолання) негативних переживань (ПТСР) є важливою умовою попередження суїцидальної та протиправної поведінки.

Висновки.

1. Основними чинниками переживань і ПТСР є інформація й фізіологічні процеси організму.

2. При визначенні причин ПТСР слід брати до уваги особливості інформації у несвідомій сфері психіки, а саме: автоматизмів, латентних мегабітів, кризових фантомів, наскрізних фантомів, гібридних фантомів.

3. Основною ознакою класифікації латентних мегабітів на нейтральні, гедоністичні і травматичні є відповідність інформації інтересам особистості.

4. Знання основних способів усвідомлення (пригадування) травматичних подій у формі фантомних, перманентних, нав'язливих і поточних травматичних латентних мегабітів сприятиме визначенню заходів з попередження ПТСР та їх негативних наслідків.

5. Суттєвою причиною ПТСР, суїцидальної та протиправної поведінки можуть бути психофізіологічні утворення у формі резонансу травматичної акумуляції, стереотипу травматичного заміщення.

6. Основними способами пониження (усунення) неприємних переживань (ПТСР) можуть бути: оптимізація співвідношення інформації й інтересів особистості та медикаментозний вплив на фізіологію організму, через застосування фармакологічних препаратів.

Перспективи подальших досліджень. Подальші опрацювання цієї теми доцільно спрямувати на дослідження психологічного захисту оптимізації щодо попередження, пониження та усунення ПТСР через призму психофізіологічних процесів людини.

Список використаних джерел

1. Гуменюк Л. Й., Федчук О. В. Дослідження посттравматичного стресового розладу і напрямків психореабілітації постраждалих від воєнних психотравм. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2016. № 1. С. 228–240. URL: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/01_2016/16glivvp.pdf (дата звернення 19.11.2018).
2. Матіас А. В. Про психічне здоров'я військових. Цензор.НЕТ. URL: https://censor.net.ua/news/3090132/s_nachala_voyiny_zafiksirovany_843_sluchaya_smerteyi_ukrainiskih_voennyh_ot_samoubiyistv_i_ubiyistv_matios (дата звернення 19.11.2018).
3. Підчасов Є. В., Ломакін Г. І. Аналіз соціально-психологічних проявів ПТСР в осіб, які приймали участь у бойових діях. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2011. Вип. 10. С. 86–98. URL: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfExtremeAndCrisisPsychology/vol10/013.pdf> (дата звернення 06.12.2018). – Назва з екрана.
4. Михальський А. В., Царьов Ю. О. Посттравматичний стресовий розлад: історичний огляд. Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С.Костюка НАПН України. Проблеми сучасної психології. 2011. Вип. 12. С. 687–696.
5. Блінов О. А. Прояви посттравматичних стресових розладів. Актуальні проблеми психології: 2013. Т. 7. Вип. 32. С. 15–20. URL: <http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v7/i32/4.pdf> (дата звернення 15.01.2019).
6. Гриб А. Є. Посттравматичний стресовий розлад у військовослужбовців – учасників бойових дій. Науковий журнал «Психологія». URL: <http://medpsychology.pp.ua/посттравматичний-стресовий-розлад-у> (дата звернення 15.01.2019).
7. Ковальчук В. М. Посттравматичний стресовий розлад, як наслідок дизадаптивного прояву стресогенного впливу. Вісник Національного університету оборони України. 2011. Вип. 4 (23). С. 152–155.
8. Блінов О. А. Психологічний захист від бойового стресу в збройних силах провідних країн світу. Проблеми сучасної психології. 2017. Вип. 38. С. 38–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2017_38_6 (дата звернення 10.03.2019).
9. Ілляк О. О. Зміст та застосування підходів до опису психологічного захисту особового складу. Честь і закон. 2018. № 1. С. 120–127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2018_1_19 (дата звернення 11.04.2019).
10. Шевчук О. П. Особистісні предиктори трансформації травматичної пам'яті у посттравматичний стресовий розлад. http://www.seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/shevchuk_o._p._personality_predictors_of_transformation_of_traumatic_memory_in_posttraumatic_stress_disorder.pdf. (дата звернення 11.04.2019).
11. Засекіна Л. В. Психолінгвістична реорганізація травматичної пам'яті з перспективи психічного здоров'я особистості. Вісник Національної академії Державної

прикордонної служби України. 2012. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnads_2012_1_32 (дата звернення 19.12.2018).

12. Ілляк О. О. Структура системи психологічного захисту особового складу. Честь і закон. 2016. № 2. С. 58–66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2016_2_10 (дата звернення 11.04.2019).

13. Корниенко С. Химия эмоций. URL: <https://scisne.net/a-333> (дата звернення 07.04.2016).

14. Василюк О. П. Теоретико-методологічний аналіз поняття «травматична пам'ять» з позиції когнітивного підходу. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. 2014. Вип. 48. С. 29–36. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/VKhnpu_psykhol_2014_48_6.pdf (дата звернення 11.04.2019).

15. Журбин В. И. Понятие психологической защиты в концепциях З. Фрейда и К. Роджерса. URL: <http://www.voppsy.ru/issues/1990/904/904014.htm> (дата звернення 06.12.2017).

16. Ткаченко Б. И. Нормальная физиология человека: учебник. / Москва: Медицина, 2005. 928 с. URL: https://drive.google.com/file/d/0B3CdYIn65_x0SHJqcGIPZHFpUHc/view (дата звернення 11.11.2018).

17. Яценко Т. С. Функціонально-структурні особливості цілісного феномену психіки (модель внутрішньої динаміки психіки). Загальна психологія : хрестоматія / навч. Посіб / упоряд.: О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Київ. : Каравела, 2007. С. 39–62. URL: http://pidruchniki.com/12281128/psihologiya/yatsenko_funktsionalno-strukturni_osoblivosti_tsilisnogo_fenomeny_psihiki_model_vnutrishnoyi_dinamiki (дата звернення 15.12.2017).

References

1. Humeniuk, L.I., Fedchuk, O.V. (2016). Doslidzhennia posttravmatychnoho stresovoho rozladu i napriamkiv psikhoreabilitatsii postrazhdalych vid voienynykh psykhotravm [*Research of post-traumatic stress disorder and psychological rehabilitation for casualties, who has a battle fatigue*]. Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. № 1. P. 228-240. URL: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/01_2016/16glivvp.pdf (access date 19.11.2018). [in Ukrainian].

2. Matias, A.V. (2018). Pro psykhykhe zdorovya viiskovykh [*About the servicemen psychic health*]. Cenzor.NET. URL: https://censor.net.ua/news/3090132/s_nachala_voyny_zafiksirovany_843_sluchaya_smerteyi_ukrainskikh_voennykh_ot_samoubiyistv_i_ubiyistv_matis (access date 19.11.2018). [in Ukrainian].

3. Pidchasov, Ye.V., Lomakin, H.I. (2011). Analiz sotsialno – psykhykhykhykh proiaviv PTSR v osib, yaki pryimaly uchast u boiovykh diakh [*Analysis of social and psychological PTSD manifestations of people, who were involved in a warfare*]. Problemy ekstremalnoi ta kryzovoi psykholohii. 2011. Pub. 10. P. 86-98. URL: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfExtremeAndCrisisPsychology/vol10/013.pdf> (access date 06.12.2018). Name from the screen. [in Ukrainian].

4. Mykhalskyi, A.V. Tsariov, Yu.O. (2011). Posttravmatychnyi stresovyi rozlad: istorychnyi ohliad [*Post – traumatic stress disorder: historical overview*]. Zbirnyk naukovykh prats K-PNU imeni Ivana Ohienka, Instytutu psykholohii im. H.S. Kostiuka NAPN Ukrainy. Problem suchasnoi psykholohii. Pub. 12. P. 687-696. [in Ukrainian].

5. Blinov, O.A. (2013). Proiavy posttravmatychnykh stresovykh rozlad. [*Manifestations of post – traumatic stress disorders*]. Aktualni problemy psykholohii. T. 7. Pub. 32. P. 15-20. URL: <http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v7/i32/4.pdf> (access date 15.01.2019). [in Ukrainian].

6. Hryb, A.Ye. (2018). Posttravmatychnyi stresovyi rozlad u viiskovosluzhbovtiv – uchasyk boiovykh dii [*Post – traumatic stress disorder of servicemen – combatants*]. Naukovyi zhurnal "Psykholohiia". URL: <http://medpsychology.pp.ua/посттравматичний-стресовий-розлад-у> (access date 15.01.2019). [in Ukrainian].

7. Kovalchuk, V.M. (2011). Posttravmatychnyi stresovyi rozlad, yak naslidok dyzadaptivnoho proiavu stresohennogo vplyvu [*Post-traumatic stress disorder, as a consequence of dysadaptive manifestation of stressful influence*]. Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy. 2011. Pub. 4 (23). P. 152-155. [in Ukrainian].
8. Blinov, O.A. (2017). Psykholoichnyi zakhyst vid boiovoho stresu v zbroinykh sylakh providnykh krain svitu [*Psychological protection from the combat stress in the Armed Forces of the leading countries in the world*]. Problemy sychasnoii psykholohii. 2017. Pub. 38. P. 38-52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2017_38_6 (access date 10.03.2019). [in Ukrainian].
9. Illiuk, O.O. (2018). Zmist ta zastosuvannia pidkhodiv do opysu psykholohichnoho zakhystu osobovoho skladu [*The content and application of approaches to the description of the personnel psychological protection*]. Chest i zakon. № 1. P. 120-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2018_1_19 (access date 11.04.2019). [in Ukrainian].
10. Shevchuk, O.P. (2014). Osobystisni predyctory tranformatsii travmatychnoi pamyati u postravmatychnii stresovyi rozlad [*Personality predictors of the traumatic memory transformation in post-traumatic stress disorder*]. Nauka i osvita – novyi vymir. Pedahohika ta psykholohiia, II (12). 2014. Pub. 25. URL: http://www.seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/shevchuk_o._p._personality_predictors_of_transformation_of_traumatic_memory_in_posttraumatic_stress_disorder.pdf. (access date 11.04.2019). [in Ukrainian].
11. Zasiiekina, L.V. (2012). Psykholinhvistychna reorhanizatsia travmatychnoi pamyati z perspektyvy psykhiichnoho zdorovya osobystosti [*Psycholinguistic reorganization of traumatic memory from a mental health perspective*]. Visnyk Natsionalnoii akademiii Derzhavnoii prykordonnoii sluzhby Ukrainy. 2012. Pub. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2012_1_32 (access date 19.12.2018). [in Ukrainian].
12. Illiuk, O.O. (2016). Structura systemy psykholohichnoho zakhystu osobovoho skladu [*The structure of personnel psychological protection system*]. Chest i zakon. №2. P. 58-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2016_2_10 (access date 11.04.2019). [in Ukrainian].
13. Kornienko, C. (2013). Khimiiia Emotsii [*Emotional chemistry*]. URL: <https://scisne.net/a-333> (access date 07.04.2016). [in Russian].
14. Vasyliuk, O.P. (2014). Teoretyko – metodolohichnyi analiz poniattia "travmatychna pamyat" z pozitsii kohnityvnogo pidkhodu [*Theoretical and methodological analysis of the "traumatic memory" concept from the cognitive approach standpoint*]. Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody. 2014. Pub. 48. P. 29-36. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/VKhnpu_psykhol_2014_48_6.pdf (access date 11.14.2019). [in Ukrainian].
15. Zhurbin, V.I. (1990). Poniatie psykholohicheskoi zashchity v kontseptsiiakh Z. Freida I K. Rodzhersa [*The concept of psychological protection in the concepts of Z. Freud and C. Rogers*]. URL: <http://www.voppsy.ru/issues/1990/904/904014.htm> (access date 06.12.2017). [in Russian].
16. Tkachenko, B.I. (2005). Normalnaia fisiologiiia cheloveka: uchenik [*Normal human physiology: scholar*]. Moskva: Medicina, 2005. 928 p. URL: https://drive.google.com/file/d/0B3CdYIn65_x0SHJqcGIPZHFpUHc/view (access date 11.11.2018). [in Russian].
17. Yatsenko, T.S. (2007). Funktsionalno – strukturni osoblyvosti tsilisnogo fenomenu psykhiiky (model vnutrishnioii dynamiky psykhiiky) [*Functional and structural features of the integral psyche phenomenon (model of internal dynamics of the psyche)*]. Zahalna psykholohiia: khrestomatiia\ navch. Posibn / uporiadk.: O.V. Skrypchenko, L.V. Dolynska, Z.V. Ohorodniichiuk ta in. Kyiiv.: Karavela. P. 39-62. URL: http://pidruchniki.com/12281128/psihologiya/yatsenko_funktsionalno-strukturni_osoblivosti_tsilisnogo_fenomenu_psihiki_model_vnutrishnoyi_dinamiki (access date 15.12.2017). [in Ukrainian].

ILLIUK Oleksandr, senior lecturer of Social and Humanitarian disciplines department in National academy of National Guard of Ukraine.

INFORMATION AND BODY PHYSIOLOGY AS THE MAIN FACTORS OF POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER AND PSYCHOLOGICAL PROTECTION

Abstract. *There were 843 Ukrainian servicemen killed by suicides and murders throughout the 4,5 years of war in the East of Ukraine. The reason of suicides and brutal crimes, committed by servicemen is PTSD, provoked by actual or potential involvement in warfare.*

There is of immediate interest to study the internal factors of PTSD in combination with the groundworks within the framework of traumatic memory and psychological protection.

From the standpoint of Z. Freud's psychoanalytic theory, the PTSD reasons must include the repressed emotional experiences. However, the experiences cannot be repressed, because their physiological basis is hormones. Determinant hormones should be stored somewhere, but such organ is absent in our body. Therefore, it is not the experiences are repressed, but the information about those experiences.

The unconscious psyche sphere consists of the following types of information: automatisms; latent megabits, crisis phantoms, end-to-end phantoms, hybrid phantoms. Taking into account the ability to consciously and involuntarily optimize, the focus will be on the latent megabits.

The latent megabits can be of the following types: neutral, hedonistic; traumatic. Traumatic latent megabits can be classified as: phantom; permanent; obsessive; current.

Simultaneous influence of different types of negative information to a person can cause "resonance of traumatic accumulation".

The "stereotype of traumatic substitution" can be formed because of involuntary replacement of priority values in social being by the comfort of interior psychophysiological phenomena and processes in a human body.

The main means to reduce unpleasant emotional experiences and eliminate PTSD are: conscious optimization of traumatic information through approaching the personal interests and formation of optimization automatisms; medical influence on the body physiology through the appliance of pharmacological drugs – neuroleptics.

Key words: *information, physiology, psychological protection, post-traumatic stress disorder, traumatic latent megabits, resonance of traumatic accumulation, stereotype of traumatic substitution.*

*Одержано редакцією: 20.08.2019 р.
Прийнято до публікації: 03.09.2019 р.*